

Talousarviotyön kehukset 2026

Aluehallitus 09.06.2025 § 122

ÖVPH/3181/02.02.00/2025

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Vuoden 2026 perustalousarvion laatiminen on käynnissä. Sen perusteena käytetään vuoden 2025 toimintaa ja vuodelle 2025 budjetoitua henkilöstöä ja resursseja, ja siinä huomioidaan ne resurssit, joita on vähennetty yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena ja jo tehdyillä sopeuttamista koskevilla päätöksillä. Yksiköt voivat tehdä pieniä tarkistuksia ja siirtoja tämän talousarvion sisällä ilman, että taso muuttuu.

Kustannukset tarkistetaan loppuvaiheessa hintojen korotusten osalta hyvinvointialueiden hintaindeksin ja sopimusten mukaisten palkankorotusten mukaisesti. Maksutuottoja korotetaan asiakasmaksuista annetun lain ja asetuksen määräysten mukaisesti.

Näiden vaiheiden välillä nettokustannuksia on sopeutettava niin, että hyvinvointialue saavuttaa vuonna 2026 ylijäämän, joka on yhdessä vuodelle 2025 arvioitavan ylijäämän kanssa vähintään 65 miljoonaa euroa, jotta voidaan tasapainottaa vuosina 2023–2024 syntynyt alijäämä.

- Alijäämä 2023	-38 milj.
- Alijäämä 2024	-27 milj.
- Arvioitu ylijäämä 2025	+15 milj.
- Tasapainotettavaa jäljellä vuonna 2026	+50 milj.

Nykyisen arvion mukaan ylijäämän tulee olla vähintään 50 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa, että nettokustannukset saavat olla enintään noin 785 miljoonaa euroa, kun valtion rahoitus on 863 miljoonaa euroa. Taso on suurin piirtein sama kuin vuonna 2025, mutta pelkistä palkankorotuksista ja indeksikorotuksista tulee lisäksi arviolta 27 miljoonaa euroa, mikäli uusiin toimenpiteisiin ei ryhdytä.

Nykytilan perusteella arvioidaan, että vuodelle 2026 vaaditaan noin 53 miljoonan euron sopeuttamistoimenpiteet. Vuoden 2026 sopeuttamistoimenpiteet ovat alkuperäistä suunnitelmaa suuremmat, koska vuonna 2025 ei saavuteta suunniteltua tasoa ja vuoden 2026 rahoitus on pienempi kuin valtiovarainministeriön alkuperäisessä laskelmassa.

Hyvinvointialueen on pyrittävä tekemään sopeuttamistoimia, jotka vähentävät kustannuksia pysyvästi, erityisesti kun rahoitus ei kasva samassa tahdissa kustannustason kehityksen kanssa. Sopeuttamistoimenpiteet tehdään jatkossakin hyvinvointialueen strategioiden mukaisesti niin, että väestön palvelut eivät vaarannu.

Koska puolet toimintakustannuksista muodostuu henkilöstökustannuksista, kustannuksia on väistämättä vähennettävä merkittävästi myös henkilöstökustannuksista. Muilta osin pyritään pienentämään tilakustannuksia, vähentämään ostopalveluja ja tehostamaan toimintaa. Vaikka palveluverkkoa pyritään muuttamaan mahdollisimman vähän, meillä on edelleen toimintaa ja palveluja, joiden tarjonta on laajempaa kuin muualla maassa.

Aluehallitus käsittelee talousarviotyön sisältöä ja toimenpiteitä syksyn kokouksissa. Aluevaltuusto hyväksyy talousarvion joulukuun kokouksessa, ja hallituksen viimeinen käsittely on marraskuussa. Tämä edellyttää sitä, että lopullisen ulkoisen talousarvion täytyy valmistua lokakuun kokouksessa.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että hallitus keskustelee talousarviotyön kehyksistä ja päätoimenpiteistä, joita tarvitaan kustannusten sopeuttamiseksi rahoitustasoon, sekä velvoittaa johdon laatimaan toimenpiteitä sen kertyvän alijäämän kattamiseksi, jonka arvioidaan muodostuvan vuoden 2025 loppuun mennessä.

Päätös:

Aluehallitus kävi alustavan keskustelun talousarviotyön kehyksistä.

Kokous keskeytettiin lounaan ajaksi klo 11.08 - 11.50.

Jakelu